

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATUS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

Binsfeld, Peter

Avgvstae Trevirorum

VD16 B 5530

Septima & vltima Conclusio. Quamuis communiter Doctores secundum iura tradant, infames & socios criminis admitti in testes, iuxta prædictam conclusionem: tamen securius est dicere, quod non ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-41113

veritas haberi non potest; quomodo per huiusmodi testimonia non proceditur ad condemnationem, sed tantum ad torturam? Sit ergò.

Septima & vltima Conclusio. *Quamuis communiter Doctores secundum iura tradant, infames & socios criminis admitti in testes, iuxta prædictam conclusionem: tamen securius est dicere, quod non admittantur ad condemnandum, sed tantum ad torturam inferendam.*

HANC Conclusionem ponit Salicet. in L. Cunctos populos. C. de summa Trinit. & fide Catho. Idem ibidem tenent Bald. & Iason in 1. lectura, à num. 70. & in 2. lectur. num 50. & 51. Lanfranc. in tractat. de depositionibus testium, à nu. 102. Atq; hi omnes Doctores Bartolum, qui in d. L. obscure loquitur, nu. 4. in hunc sensum interpretatur. Chassaneus super Consuetud. Burgund. Rubr. 1. §. 5. num. 123. versic. Et quantum ad laicum. Hippol. Marfil. in pract. Crim. §. Diligenter. num 3. Anthon. Gabriel. Roman. lib. 1. communium Conclusionum, Conclus. 7. num. 7. Iulius Clarus lib. 5. §. fin. q. 21. vers. Sed pone, quod non vnus tantum. Atq; sic in praxi seruari in senatu Neapolitano, Curia Parisiensi & alibi tradit ex
Docto

Doctōribus, vt non procedatur ad condem-
nandum, sed tantum ad torturam, propter te-
stimonium duorum vel trium sociorum cri-
minis, idq; esse verum, etiamsi testes sint singu-
lares. Et ratio esse potest, quare huiusmodi te-
stimonia non sufficiant ad condemnationem;
quia cū sit contra eos exceptio aliqua, non
sunt tantæ fidei, vt quis possit ex eorum dictis
condemnari: Ad condemnandum enim re-
quiruntur probationes luce clariores: ad in-
quirendum verò veritatem per torturam mi-
nores sufficiunt probationes. Videtur tamen
aliqui doctores plus tribuere huiusmodi te-
stibus. A communi tamen sententia & praxi
Doctōrum, in tam periculosa re, non est rece-
dendum. Tutius est ergo cum Salyceto dicere
taliū testimonium tantum sufficere ad tor-
turam.

Maius autem dubium esse potest, An, si
multiplicentur huiusmodi denunciations,
& testimonia, possit quis condemnari? Ioan.
Bodinus in lib. 4. Dæmonomanix, cap. 2. & 4.
affirmantem partem docet. Ad eandem videtur
tendere sententiam, qui tradunt ex multis
indicijs resultare indicia indubitata, & ex in-
dubitatis indicijs posse aliquem condemnari:
quam quæstionem celebrem in vtramq; par-
tem disputat Marsilius in L. Repeti. ff. de quæ-
stion. col. 6. & pro vtraq; parte adfert graues
Doctores. De qua materia legendi Bald. & Sa-
lycet.

336 DE CONFSSIONIBVS

lycet. in L. fin. C. de probat. Felin. in cap. Tercio loco. de probat. num. 8. Quicquid autem sit in genere de hac quaestione: video tamen communiter in hanc ire Doctores sententiam, quod in occultis & ex natura secretis atq; atrocibus, probatio per coniecturas & multa iudicia obtineat ad condemnandum. Sic Bartolus, Bald. & Angel. in L. Si quis ex argentarijs. §. penult. ff. de edendo, Franciscus Brunus de iudicijs & tortura. q. 4. 1. partis, nu. 7. Marsil. in d. L. Repeti. & in conf. 44. nu. 8. & 9. Alexand. in conf. 53. incip. In casu vertente inter. nu. 4. Chassaneus super Consuetud. Burgun. Rub. 1. §. 2. nu. 18. in addition. & ita dicit obseruari in Curia, in atrocioribus, vbi probatio est sua natura difficilis. Idem tradit Iul. Clarus in praxi esse in Mediolanensi & Neapolitano senatibus, lib. 5. §. fin. q. 20. vers. Scias tamen. Hinc probatio per coniecturas in casibus clam definis, dicitur manifesta. Marsi. in conf. 44. num. 10. Angel. in L. Si quis ex argentarijs. §. prator ait. ff. de edendo. Quando autem aliquis damnatur ex praesumptionibus, iudicijs & coniecturis, non deberet sibi imponi vera pena delicti, sed alia mitior, secundum doctrinam Innocentij in ca. Verisimile. de praesumption. receptam a Baldo in ca. 1. de offi. delegati, num. 13. & in L. fin. C. de probat. Marsil. in d. L. Repeti. Lanciol. in tractat. de offi. prator. in criminalibus. §. de negatione criminis & torment. nu. 55. Pe

morm.

norm. in cap. Auditis. de præscript. nu. 32. Ad quod propositum faciunt multa, quæ dicit Menoch. lib. 2. de arbitrar. Iud. casu 279.

Antequam ad solutionem argumentorum descendam, aliqua dubia occurrentia resol-
uam.

Primum dubium: *Quid sentien-
dum de purgatione vel probatione aquæ fri-
gidæ?*

PRO declaratione in primis cognoscendum est, apud quosdam Iudices esse moris, ut si quam maleficam præsumptam habeant, quæ veritatem etiam in tormentis fateri nolit, adhibeant probationem aquæ frigidæ in hunc, ut intelligo, modum. Malefica præsumpta adducitur ad flumen, vel lacum: ligatur mani-
bus pedibusq; ligata projicitur in aquam frigidam: si enatat, habetur vehemētius suspecta maleficij, & iterum virtute huius indicij repe-
tuntur tormenta: Si verò submergitur, ut innocens absoluitur. Dubiam nunc postulat, an hæc probatio licita sit, & conueniens indi-
cium culpæ vel innocentia.

Hanc probationem aquæ frigidæ ferunt in frequenti esse usu apud VVestphalos: in nostris partibus hoc tempore quidam Iudices, ut fama est, hac probandi forma vtun-
tur. Eam longè defendit quidam Gulielmus Adolphus Scribonius Marpurgensis, lib. 2. de

*Purgatio
aquæ frigi-
dæ in west-
phalia fre-
quens.*